

Asia C-594/23**Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 98 artiklan 1 kohdan mukainen
ennakkoratkaisupyynnön tiivistelmä****Jättämispäivä:**

26.9.2023

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Vestre Landsret (Tanska)

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

20.9.2023

Valittaja:

Skatteministeriet

Vastapuolet:

Lomoco Development ApS

Holm Invest Aalborg A/S

● I/S Nordre Strandvej Sæby

Strandkanten Sæby ApS

Pääasian kohde

Pääasian oikeudenkäynnissä on riitautettu Landsskatteretin (veroasioita käsittelevä hallinnollinen muutoksenhakuelin, Tanska) päätös, jossa se katsoi, että pääasian oikeudenkäynnissä kyseessä olevat maa-alueiden luovutukset eivät ole rakennusmaan luovutuksia eivätkä näin ollen arvonnäköveronalaisia liiketoimia yhtäältä arvonnäköverodirektiivin 135 artiklan 1 kohdan j alakohdan ja 12 artiklan 1 kohdan a alakohdan ja 2 kohdan ja toisaalta 135 artiklan 1 kohdan k alakohdan ja 12 artiklan 1 kohdan b alakohdan ja 3 kohdan nojalla. Pääasian oikeudenkäynnissä käsiteltävän valituksen, jolla riitautetaan kyseinen päätös, on tehnyt Skatteministeriet (Tanskan veroministeriö), jonka mukaan kyseiset maa-alueet ovat rakennusmaata ja niiden luovutukset ovat sen vuoksi arvonnäköveronalaisia.

Ennakkoratkaisupyynnön kohde ja oikeudellinen perusta

Käsitteen ”rakennusmaa” tulkinta (ks. 135 artiklan 1 kohdan j alakohta ja 12 artiklan 1 kohdan a alakohta ja 2 kohta; 135 artiklan 1 kohdan k alakohta ja 12 artiklan 1 kohdan b alakohta ja 3 kohta);

Ennakkoratkaisupyynnön esitetään SEUT 267 artiklan nojalla.

Ennakkoratkaisukysymys

Onko yhtäältä arvonlisäverodirektiivin 135 artiklan 1 kohdan j alakohdan ja 12 artiklan 1 kohdan a alakohdan ja 2 kohdan ja toisaalta 135 artiklan 1 kohdan k alakohdan ja 12 artiklan 1 kohdan b alakohdan ja 3 kohdan mukaista, että jäsenvaltio pääasian oikeudenkäynnissä kyseessä olevien kaltaisissa olosuhteissa pitää sellaisen kiinteän omaisuuden luovutusta, jolle on luovutusajankohtana tehty betonielementtiperustukset ja jolle toiset omistajat rakentavat vasta myöhemmin asuinrakennuksen, arvonlisäveronalaisena rakennusmaan luovutuksena?

Unionin oikeussäännöt ja Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö, joihin viitataan

Yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä 28.11.2006 annettu neuvoston direktiivi 2006/112/EY (EUVL 2006, L 347, s. 1)

Sopimus Euroopan unionin toiminnasta, 267 artikla

Tuomio 25.2.1999, Card Protection Plan (C-349/96, EU:C:1999:93)

Tuomio 8.6.2000, Breitsohl (C-400/98, EU:C:2000:304, 46 ja 54 kohta)

Tuomio 16.1.2003, Rudolf Maierhofer (C-315/00, EU:C:2003:23)

Tuomio 16.11.2017, Kozuba Premium Selection (C-308/16, EU:C:2017:869, 31 kohta)

Tuomio 4.9.2019, KPC Herning (C-71/18, EU:C:2019:660, 54 kohta)

Tuomio 30.9.2021, Icade Promotion (C-299/20, EU:C:2021:783, 34, 35, 51, 57 ja 58 kohta)

Kansalliset oikeussäännöt, joihin viitataan

- 1 Arvonlisäverolaki; 14.10.2005 annettu konsolidoitu laki nro 966, sellaisena kuin se on myöhemmin muutettuna: 13 §:n 1 momentin 9 kohdan a ja b alakohta ja 13 §:n 3 momentti
- 2 24.6.2013 annettu asetus nro 814: 57 ja 59 §

- 3 30.6.2015 annettu asetus nro 808: 54 ja 56 § sekä 134 §:n 3 ja 4 momentti
- 4 Arvonlisäverolain (14.10.2005 annettu konsolidoitu laki nro 966, sellaisena kuin se on myöhemmin muutettuna), sellaisena kuin sitä sovellettiin, kun pääasian oikeudenkäynnissä kyseessä olevat perustukset rakennusmaalle tehtiin, 13 §:n 1 momentin 9 kohdassa kiinteän omaisuuden luovutus vapautettiin verosta. Kyseinen arvonlisäverolain säännös perustui standstill-lausekkeeseen, josta säädetään arvonlisäverodirektiivin 371 artiklassa, luettuna yhdessä liitteessä X olevan B osan 9 kohdan kanssa, ja aiemmin kuudennen direktiivin 28 artiklan 3 kohdan b alakohdassa, luettuna yhdessä liitteessä F olevan 16 kohdan kanssa.
- 5 Kyseinen arvonlisäverovapautus kumottiin 1.1.2011 osittain 12.6.2009 annetulla lailla nro 520, jolla arvonlisäverolain 13 §:ään tehtiin muutos, jonka mukaan myös skatteministerillä (Tanskan veroministeri) on oikeus antaa arvonlisäveroasetus kiinteän omaisuuden tarkemmasta määrittelystä ja rajaamisesta. Kyseisestä ajankohdasta alkaen 13 §:ssä säädettiin, että kiinteän omaisuuden luovuttamista koskeva arvonlisäverovapaus ei koske rakennetun tai rakentamattoman rakennusmaan luovuttamista eikä erillistä sellaisen kiinteän omaisuuden luovuttamista, jolle on rakennettu. Muutoslaki tuli voimaan 1.1.2011.
- 6 Kyseisen lain perustelujen mukaan siirtymäsäännöksiä ei ehdotettu, koska katsottiin, että lakia sovellettaisiin ainoastaan uusiin kiinteistöihin, joilla rakennus- tai laajennus-/muutostyöt alkavat vasta lain voimaantulon jälkeen. Rakentamisen katsotaan alkaneen perustusten valamisen aloittamisajankohtana.
- 7 Skatteminister antoi myöhemmin arvonlisäveroasetuksen kiinteän omaisuuden määritelmästä. Pääasian oikeudenkäynnissä kyseessä olevien tonttien luovutusajankohtana sovellettiin arvonlisäveroasetuksen kahta eri versiota: 24.6.2013 annettua asetusta (15.6.2015 suoritettuihin luovutuksiin) ja 30.6.2015 annettua asetusta (25.8.2015 ei-rahamääräisinä suorituksina tehtyihin muihin luovutuksiin).
- 8 Vuoden 2015 asetuksen 54 §:n 1 momentista ilmenee, että arvonlisäverolain 13 §:n 1 momentin 9 kohdan a alakohdassa olevalla käsitteellä ”rakennus” tarkoitetaan kiinteästi maapohjaan perustettuja rakennelmia, jotka on tehty valmiiksi niiden aiottua käyttötarkoitusta varten. Saman asetuksen 56 §:n 1 momentin mukaan käsitteellä ”rakennusmaa” tarkoitetaan rakentamatonta maata, joka on tarkoitettu tarkoituksiin, jotka mahdollistavat rakennusten rakentamisen. Saman asetuksen 134 §:n 3 ja 4 momentista ilmenee myös, että arvonlisäverolain, sellaisena kuin se on muutettuna, 13 §:n 1 momentin 9 kohdan a alakohdassa säädettyä arvonlisäverovelvollisuutta sovelletaan uusiin rakennuksiin sekä uusiin rakennuksiin ja niihin liittyvään maapohjaan, jos rakentaminen on alkanut 1.1.2011 tai sen jälkeen.
- 9 Landsskatteretin päätöskäytäntö
- 10 Landsskatteret antoi 29.9.2017 antoi ratkaisun asiassa, jossa oli kyse samankaltaisesta kysymyksestä kuin nyt käsiteltävässä asiassa. Se katsoi

päätöksessään, että tontti, jolle oli rakennettu perustukset ennen 1.1.2011, voitiin myydä arvonlisäverottomasti sillä perusteella, että rakentaminen oli aloitettu ennen 1.1.2011, jolloin sovellettiin 12.6.2009 annettua lakia nro 520 edeltäneitä sääntöjä. Skatteministeriet ei riitauttanut tätä päätöstä tuomioistuimissa.

- 11 Landsskatteret antoi 14.2.2022 ratkaisun toisessa asiassa, jossa oli kyse samankaltaisesta kysymyksestä kuin nyt käsiteltävässä asiassa. Se katsoi päätöksessään, että neljä tonttia, joilla perustusten rakentaminen oli aloitettu ennen 1.1.2011, voitiin myydä arvonlisäverottomasti sillä perusteella, että rakentaminen oli aloitettu ennen 1.1.2011, jolloin sovellettiin 12.6.2009 annettua lakia nro 520 edeltäneitä sääntöjä. Skatteministeriet valitti kyseisestä päätöksestä 14.2.2022. Skatteministerietin antamien tietojen mukaan kyseisen asian käsittelyä on lykätty siihen saakka, kunnes unionin tuomioistuin vastaa käsiteltävässä asiassa esitettyyn ennakkoratkaisukysymykseen.

Yhteenveto tosiseikoista ja menettelystä

- 12 Käsiteltävä asia koskee sitä, onko I/S Nordre Strandvej Sæbysin (avoin yhtiö, jäljempänä Interessentskabet) suorittamissa 16 tontin, joilla oli valettu asuinrakennusten perustukset asianomaisina luovutusajankohtina vuonna 2015, luovutuksissa kyse joko rakennusmaan luovutuksesta, joka on arvonlisäveronalainen, tai rakennuksen tai rakennuksen osan luovutuksesta siihen liittyvine maapohjineen ennen sen ensimmäistä käyttöönottoa; jos kyse on jälkimmäisistä, ne kuuluvat 1.1.2011 sovelletun arvonlisäverovapautuksen piiriin, koska perustusten valaminen oli kaikissa tapauksissa aloitettu ja saatu päätökseen ennen 1.1.2011.
- 13 Interessentskab osti vuonna 2006 rannikolta maata, jota oli aiemmin käytetty leirintäalueena. Vuonna 2008 se lohkoiki kyseisestä maa-alueesta useita tontteja. Useille lohkotuista tonteista rakennettiin tammikuussa 2009 sähkö-, vesi-, lämpö- ja jätevesiliittymät.
- 14 Syksyllä 2010 osalle lohkotuista tonteista valettiin perustukset Interessentskabin kunnan rakennusviranomaiselta saamien rakennuslupien perusteella. Perustusten valaminen alkoi ja päättyi ennen 1.1.2011.
- 15 Interessentskab luovutti 16 tonttia betonielementtiperustuksineen yksityiselle osakeyhtiölle ei-rahamääräisellä suorituksella 1.1.2015. Kyseisen osakeyhtiön seuraajat ovat sittemmin myyneet tontit yksityishenkilöille.
- 16 Interessentskab myös myi 15.6.2015 ja 26.10.2015 allekirjoitetuilla kauppasopimuksilla kaksi tonttia perustuksineen yksityishenkilöille. Se myi erään toisenkin tontin perustuksineen yksityishenkilölle, mistä ei ole olemassa allekirjoitettua kauppasopimusta; kauppasopimuksen mukaan ostaja osti tontin osamaksulla 1.10.2015. Kauppasopimuksista ilmenee, että ostajat saivat kiinteistöt haltuunsa rakennushankkeiden ollessa keskeneräisiä siten, että kauppasopimusten

tekohetkellä hankkeesta oli valmiina sokkeli ja ostajat saivat osana koko liiketoimea piirustukset, joissa oli kuvattu valmis rakennus.

- 17 Kyseessä olevista tonteista viiden osalta asuinrakennukset on rakennettu perustuksille, jotka oli valettu vuonna 2010, ja Interessentskab suoritti luovutukset vuonna 2015. Kahdeksalle tontille on rakennettu asuinrakennuksia, joita ei kuitenkaan rakennettu vuonna 2010 valetuille perustuksille; perustukset olivat jo maa-alueella vuonna 2015, kun Interessentskab suoritti luovutuksen. Kolmelle jäljelle jäävälle tontille vuonna 2010 valetut perustukset ovat edelleen paikoillaan, mutta niille ei ole vielä rakennettu asuinrakennuksia.
- 18 SKAT (Tanskan veroviranomainen) korotti 28.9.2017 tekemällään päätöksellä Interessentskabin maksettavaksi tulevaa arvonlisäveroa ja katsoi, että se on velvollinen maksamaan muun muassa arvonlisäveroa kyseisistä 16 tontista. SKAT:n mukaan näiden 16 tontin luovutukset perustuksineen olivat arvonlisäverolain 13 §:n 1 momentin 9 kohdan b alakohdan mukaisia arvonlisäveronalaisia ”rakennusmaan” luovutuksia. Kyseinen päätös riitautettiin Landsskatteretissä. Landsskatteret totesi 1.9.2021 tekemässään päätöksessä, että näiden 16 tontin luovutukset eivät olleet arvonlisäverolain 13 §:n 1 momentin 9 kohdan b alakohdan ja 4 §:n b kohdan nojalla arvonlisäveronalaisia liiketoimia vaan liiketoimia, jotka on vapautettu arvonlisäverosta aiemmin voimassa olleen arvonlisäverolain 13 §:n 1 momentin 9 kohdan, jossa vapautettiin arvonlisäverosta kaikki kiinteän omaisuuden luovutukset, nojalla.
- 19 Päätöksessään Landsskatteret katsoi toteen näytetyksi, että Interessentskab oli aloittanut perustusten valamisen kyseisille 16 tontille ennen 1.1.2011, että kyseiset tontit oli ostettu ennen muutoslain nro 203, jossa esitettiin arvonlisäveron kantamista kiinteän omaisuuden luovutuksista, antamista 22.4.2009 ja että suunnittelu oli alkanut jo ennen kyseisen lakiehdotuksen esittämistä.
- 20 Skatteministeriet nosti 1.12.2021 jättämällään kannekirjelmällä kanteen, jolla se riitautti Landsskatteretten päätöksen Retten i Aalborgissa (Aalborgin alioikeus, Tanska), joka siirsi asian Vestre Landsretille (Länsi-Tanskan hovioikeus) ottaen huomioon asiassa kyseessä olevat periaatteet.
- 21 Vestre Landsret päätti 23.11.2022 antamallaan määräyksellä esittää unionin tuomioistuimelle asiassa ennakkoratkaisukysymyksen SEUT 267 artiklan nojalla.

Pääasian asianosaisten keskeiset lausumat

- 22 **Skatteministeriet** väittää, että pääasia koskee rakennusmaata, josta kannetaan arvonlisäveroa, ja että tätä tilannetta ei muuta mitenkään se, että kyseiselle maalle on rakennettu perustukset. Skatteministerietin mukaan arvonlisäverodirektiivin 2 artiklan 1 kohdan a alakohdasta ilmenee, että arvonlisäveroa on suoritettava verovelvollisen tässä ominaisuudessaan jäsenvaltion alueella suorittamasta vastikkeellisesta tavaroiden luovutuksesta. Kyseisen direktiivin nojalla jäsenvaltiot voivat myös vapauttaa arvonlisäverosta sellaisen ”rakentamattoman”

kiinteän omaisuuden luovutuksen, joka ei ole 12 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua rakennusmaata. Skatteministeriet myös korostaa, että sen määrittäminen, mitä maata on pidettävä rakennusmaana, edellyttää, että jäsenvaltiot noudattavat arvonlisäverodirektiivin 135 artiklan 1 kohdan k alakohdan tavoitetta; kyseisen säännöksen yksinomaisena tarkoituksena on vapauttaa arvonlisäverosta sellaisen rakentamattoman kiinteän omaisuuden luovutukset, jolle ei ole tarkoitus sijoittaa rakennusta. Sen mukaan tästä säännöksestä, luettuna yhdessä saman direktiivin 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan kanssa, seuraa, että arvonlisävero on lähtökohtaisesti suoritettava mistä tahansa verovelvollisen tässä ominaisuudessaan suorittamasta vastikkeellisesta rakennusmaan luovutuksesta.

- 23 Jäsenvaltioiden harkintavaltaa rakennusmaan käsitteen määrittelyssä rajoittaa myös rakennuksen käsitteen soveltamisala; unionin lainsäätäjä on määritellyt tämän käsitteen arvonlisäverodirektiivin 12 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa hyvin laajasti niin, että siihen sisältyy mikä tahansa ”kiinteästi maapohjaan perustettu rakennelma”. Mitä tahansa kohdetta ei kuitenkaan ole pidettävä arvonlisäverodirektiivissä tarkoitettuna rakennuksena pelkästään sen vuoksi, että se on perustettu kiinteästi maapohjaan.
- 24 Yleisen kielitajun mukaan tanskankielinen sana ”konstruktion” tarkoittaa esimerkiksi rakennusta. Sama pätee myös arvonlisäverodirektiivin englanninkielisessä versiossa käytettyyn käsitteeseen ”structure” ja ranskankielisessä versiossa käytettyyn käsitteeseen ”construction”, kuten myös saksankielisessä versiossa käytettyyn käsitteeseen ”Bauwerk”, jota käytetään ilmaisun ”Gebäude” määreenä. Rakennuksen muodossa olevalle rakennelmalle on siten yleisen kielitajun mukaan luonteenomaista se, että se on rakennettu ja koostuu useista yksittäisistä osista (rakennuksen osat), jotka yhdessä muodostavat tiettyyn käyttötarkoitukseen tarkoitettun rakennelman.
- 25 Asuinrakennuksen perustuksia ei lisäksi voida pitää arvonlisäverodirektiivissä tarkoitettuina ”rakennuksen osina”, sillä rakennuksen osan luovutuksesta voidaan katsoa oleva kyse vain, jos luovutettua rakennuksen osaa voidaan käyttää ja se on siten valmis, mistä on käytännössä kyse silloin, kun esimerkiksi asuinrakennuksessa sijaitsevia asuntoja luovutetaan porrastetusti.
- 26 **Interessentskab** väittää, että luovutetut maa-alueet koostuvat arvonlisäverodirektiivissä tarkoitetuista rakennuksista tai rakennuksen osista niihin liittyvine maapohjineen, jotka on vapautettu arvonlisäverosta.
- 27 Interessentskabin mukaan maa-alueet, joille se valoi ja teki valmiiksi perustukset ennen 1.1.2011, muuttivat sen luonteen arvonlisäverotuksessa rakennusmaasta rakennuksiksi niihin liittyvine maapohjineen. Tämä muutos tapahtui ajankohtana, jona perustusten valaminen kyseisille maa-alueille alkoi, toisin sanoen syksyllä 2010. Muutos tapahtui joka tapauksessa viimeistään silloin, kun perustukset saatiin valmiiksi, eli ennen 1.1.2011.

- 28 Interessentskab myös katsoo, ettei se ole velvollinen suorittamaan arvonlisäveroa kyseisistä 16 tontista, koska rakentaminen – nimittäin perustusten valaminen – oli alkanut ennen 31.12.2010.
- 29 Interessentskabin vuonna 2015 suorittamia tonttien, joilla oli betonielementtiperustukset, luovutuksia on siten pidettävä arvonlisäverotuksessa rakennuksen tai rakennuksen osan luovutuksina siihen liittyvine maapohjineen. Kyseisille 16 tontille tehdyt perustukset olivat täysin käyttökelpoisia luovutusajankohtana vuonna 2015, mistä asianosaiset ovat yhtä mieltä. Koska arvonlisäveroa on suoritettava ainoastaan rakennuksen tai rakennuksen osan luovutuksesta siihen liittyvine maapohjineen, jos rakentaminen alkoi 31.12.2010 jälkeen, luovutukset on vapautettu arvonlisäverosta. Tanskan lainsäädännön mukaan rakentamisen katsotaan alkaneen perustusten valamisen aloittamisajankohtana. Koska pääasian oikeudenkäynnissä kyseessä oleville maa-alueille oli rakennettu betonielementtiperustukset ennen 1.1.2011, arvonlisäveron kantamiselle asianomaisista luovutuksista ei ole oikeudellista perustaa, koska kiinteästi maapohjaan perustetut rakennelmat oli rakennettu ennen 1.1.2011.
- 30 Arvonlisäverodirektiivin 12 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä virkkeessä määritellään, mitä rakennuksella tarkoitetaan arvonlisäverotuksessa. Kyseisen 12 artiklan 2 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaan rakennuksella tarkoitetaan ”kiinteästi maapohjaan perustettua rakennelmaa”. Betonielementtiperustukset ovat arvonlisäverodirektiivin 12 artiklan 2 kohdan ensimmäiseen virkkeeseen sisältyvän määritelmän mukaiset. Niissä on ensinnäkin kyse ”rakennelmasta”. Toiseksi ne on perustettu kiinteästi maapohjaan, koska niitä ei voida siirtää välittömästi. Kolmanneksi betonielementtiperustukset kuuluvat rakennuksen käsitteen laajaan soveltamisalaan, joka käsittää nimenomaisesti minkä tahansa kiinteästi maapohjaan perustetun rakennelman.
- 31 Perustukset muodostavat kiinteästi maapohjaan perustetun rakennelman ja siten arvonlisäverodirektiivin 12 artiklan 2 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaisesti rakennuksen arvonlisäverotuksessa. Se tosiseikka, että kyseisen säännöksen Tanskan täytäntöönpanosäännöksissä (ks. arvonlisäveroasetus) on asetettu lisäedellytyksiä, joiden mukaan kiinteästi maapohjaan perustetut rakennelmat on myös tehty valmiiksi niiden aiottua käyttötarkoitusta varten ennen kuin niitä voidaan pitää rakennuksina arvonlisäverotuksessa, ei tarkoita, että niitä ei tulisi pitää rakennuksina arvonlisäverotuksessa.

Yhteenveto ennakkoratkaisupyynnön perusteluista

- 32 Unionin tuomioistuin on todennut, että jäsenvaltioiden harkintavaltaa rakennusmaan käsitteen määrittelyssä rajoittaa myös rakennuksen käsitteen soveltamisala ja että unionin lainsäätäjä on määritellyt arvonlisäverodirektiivin 12 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa rakennuksen käsitteen hyvin laajasti niin, että siihen sisältyy ”kiinteästi maapohjaan perustettu rakennelma” (ks. tuomio KPC Herning, 54 kohta, ja tuomio Icade Promotion, 51 kohta).

- 33 Asianosaiset ovat yhtä mieltä tarpeesta esittää Euroopan unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymys siitä, miten arvonlisäverodirektiivin 12 artiklan 1 kohdan b alakohtaan sisältyvää rakennusmaan käsitettä on rajattava suhteessa 12 artiklan 1 kohdan a alakohtaan ja 12 artiklan 2 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaiseen käsitteeseen ”rakennuksen – – luovutus siihen liittyvine maapohjineen”.
- 34 Vestre Landsret katsoo, ettei unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä ole vielä selvennetty tulkinnan perusteita ja osatekijöitä, jotka on otettava huomioon arvioitaessa, voidaanko kyseessä katsoa olevan ”rakennus” – kuten se, onko tonttia, jolla on betonielementtiperustukset, pidettävä rakennusmaana arvonlisäverodirektiivin 12 artiklan 3 kohdan nojalla vai rakennuksena tai rakennuksen osana siihen liittyvine maapohjineen ennen sen ensimmäistä käyttöönottoa saman artiklan 2 kohdan nojalla –, jolloin se voisi – ennakkoratkaisupyyntöä esittämättä – ratkaista, onko tonttia, jolla luovutusajankohtana on betonielementtiperustukset asuinrakennusta varten ja jolle myös rakennetaan myöhemmin asuinrakennus, pidettävä arvonlisäverodirektiivissä tarkoitettuna rakennusmaana vai rakennuksena tai rakennuksen osana siihen liittyvine maapohjineen.
- 35 Näistä syistä Vestre Landsret on esittänyt unionin tuomioistuimelle edellä olevan ennakkoratkaisukysymyksen. Pääasian käsittelyä lykätään, kunnes unionin tuomioistuin on antanut ratkaisunsa.